

Domarkompendium för Freestyledomare 2022-01-01

Allmänt

Freestyledomare auktoriseras av Svenska Hundfreestyleklubben. Freestyledomare auktoriserad i Sverige ska vara medlem i en SKK-ansluten klubb. För domare från annat land än Sverige krävs tillstånd från hemlandet via SKK. Information om att anlita utländsk domare finns på SHFKs hemsida.

För att auktorisationen ska vara giltig ska medlemskapet vara konstant. Det räcker alltså inte att bli medlem precis innan en tävling där man ska döma. Det är upp till varje enskild domare att se till att ha giltigt medlemskap. Detta ansvar ska inte ligga på arrangören. Ett domaruppdrag innebär en ideell tjänstgöring och är inte att jämföra med yrkesverksamhet. Uppdraget baseras i en avtalad överenskommelse mellan en tävlingsarrangör och en av SHFK, eller erkänd utländsk kennelklubb, auktoriserad domare.

För rullande auktorisation gäller att en domare ska döma minst 1 gång per år.

Domare får inte acceptera en inbjudan om hen har anledning att misstänka att hen inte kommer att kunna genomföra uppdraget av något skäl (till exempel hälsoskäl, andra åtaganden eller dylikt). Domaren får endast av mycket tungt vägande skäl avsäga sig uppdrag som hen tackat ja till.

Måste en domare ändå lämna återbud ska detta ske så snart som möjligt och med angivande av orsaken. Domare som antagit inbjudan att döma och som utan giltigt skäl uteblir från eller infinner sig för sent till bedömningen, kan få sin auktorisation indragen. Likaledes gäller att arrangerande klubb inte utan tungt vägande skäl kan säga upp en överenskommelse med en inbjuden domare. Vid anlitande av domare rekommenderas att SHFKs domaravtal tecknas. Avtalet finns i tävlingsledarkompendiet.

En domare som accepterat ett domaruppdrag utanför Norden, ska påpeka för arrangören att detta ska anmälas till SKK innan uppdraget utförs.

En domare måste vara väl insatt i SKKs och SHFKs gällande bestämmelser och aktuella rekommendationer från till exempel domarkonferenser.

Det är viktigt att svenska domare i sin verksamhet och sitt uppträdande gynnar förtroendet för en seriöst bedriven hundsport. Domare ska, när denne åtar sig uppdrag inom eller utom SKK-organisationen, samt i samband med uppdragets genomförande, handla och uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK, dess medlemsorganisationer, eller trovärdigheten för den auktorisation SKK har utfärdat för domaren.

På tävlingen

Domaren ska infinna sig på tävlingsplatsen senast 30 minuter före den tidpunkt som angivits för bedömningens början.

Som rekommendation gäller att en domare inte bör döma mer än fem timmar per dag. Detta avser den tid domaren aktivt dömer. Eventuella pauser räknas inte in i de fem timmarna. Arrangören ska alltid kontakta tjänstgörande domare för att få dennes medgivande om tjänstgöringstiden uppskattas överstiga fem timmar.

Vid stora klasser, med över 25 startande, har arrangören rätt att dela klasserna.

I varje klass dömer minst två domare, där varje domare gör sin individuella bedömning av ekipagens framträdande. Domarnas placering ska vara strax utanför tävlingsplanen. Arrangören bör i möjligaste mån placera domarna så att de sitter vid enskilda bord under bedömningen. Arrangören ska placera domarna på samma sida av ringen.

I klass I och II bör minst en av domarna bytas ut mellan klasser av samma typ. I klass III ska minst en av domarna bytas ut mellan klasser av samma typ. Tänkt domarlista ska annonseras senast en vecka innan anmälan går ut, men ändringar får förekomma.

Innan bedömningen börjar utser tävlingsledaren en av domarna till huvuddomare. Huvuddomaren har avgörande beslutanderätt vid frågor gällande diskvalificering av ekipage under deras pågående program, möjlighet till omstart vid tekniskt fel och andra liknande frågor.

Domare har rätt att avbryta deltagande om hunden är skadad eller uppvisar uppenbar oförmåga att genomföra programmet. Huvuddomaren fattar det avgörande beslutet i denna typ av frågor i fall där domarna inte är eniga.

Om tävlande försöker påverka domarens bedömning, till exempel genom att informera om utmärkelser som en hund tidigare fått eller ge andra upplysningar om hunden, har domaren rätt att avstå bedömningen av ekipaget och hunden ska då diskvalificeras. I första hand ska domaren avbryta ett sådant samtal vänligt men bestämt.

Domaren ska aldrig bedöma ett program utifrån den tävlandes gamla meriter eller misstag. Ett ekipage är aldrig bättre eller sämre än vad det presterar den aktuella dagen. Som domare är det viktigt att bara döma det du ser här och nu.

Domaren ska inte skriva kommentarer på protokollet med undantag för kommentar vid diskvalificering eller då andra särskilda skäl föreligger, till exempel stora poängavdrag som ej kan leda till diskvalificering.

Domaren har rätt att tävla och tjänstgöra som domare samma dag. Domaren får dock inte tävla för domare som tjänstgöring ska ske eller har skett tillsammans med.

Domargenomgång

Det är vanligt att domaren håller i en liten genomgång före tävlingen. Här är ett förslag på punkter att ta upp.

Klass 1

- in och ut, placering av eventuell belöning
- ta av koppel utanför planen
- belöna med leksak är ok inne på banan om den tävlande har brutit.
- belöna med godis endast ok utanför banområdet
- tydliga start och sluttecken
- om musiken strular, tydlig signal om det är fel låt etc, invänta huvuddomarens beslut om den tävlande får gå ut och göra en omstart eller vänta kvar inne på planen.
- se till att ha hjälp att ta in/ut eventuell rekvisita.
- eventuella frågor?
- HA KUL!

Klass 2/3

- in och ut, placering av eventuell belöning
- se till att ha hjälp att ta in/ut eventuell rekvisita.
- eventuella frågor?

- HA KUL!

Ansvar och förhållningssätt

Domaren ska betrakta sig som en representant för Svenska Kennelklubben och bemöda sig om ett i alla avseenden korrekt uppträdande. Domaren ska granska och värdera de deltagande ekipagen på ett vedertaget, förtroendegivande och övertygande sätt och verka för att en positiv stämning råder på tävlingen.

I möjligaste mån ska domaren följa det angivna tidsprogrammet och ska inte utan särskilda skäl avbryta eller göra pauser. Ingen domare får påskynda sin bedömning så att noggrannheten blir lidande. Domaren ska inte före eller under bedömningen diskutera ekipagen med någon med undantag för domarelev och/eller -aspirant.

Det tillhör god ton att domaren hälsar på och byter någon fras med den tävlande, men domaren bör avhålla sig från att skaffa uppgifter om hunden från eller kommentera hunden till den tävlande före bedömningen.

Domarens klädsel ska vara proper och funktionell för uppdraget. Domaren får inte bära klädsel med information om sponsring, landslagsdeltagande, hunduppfödning, hundföretag, klubbtilhörighet eller hundprodukter. Förbud mot tobaksrökning i ringen gäller för alla funktionärer.

Domare får inte på hemsidor, bloggar, facebook eller liknande kommentera egen eller annan domares bedömning. Detta gäller oavsett resultatet av bedömningen. Det är viktigt att vare sig gratulera eller beklaga ekipage som domaren själv har dömt eller kommentera poäng satta av annan domare. Även vid de tillfällen som domaren inte har tjänstgjort gäller att poäng och bedömning inte får kommenteras. Stor försiktighet bör även gälla vid publicering av egna resultat och domarkommentarer.

En domare måste kunna genomföra bedömningen av ekipagen med hög grad av tydlig självständighet och på ett vedertaget, förtroendeskapande och övertygande sätt. En domare kan inte förlita sig till assistans genom närvaro av personer, som i olika moment övertar domarens konkreta arbete.

Domaren måste alltid kunna motivera sin bedömning med stöd av regler och anvisningar. Det är inte tillåtet att göra egna tolkningar av dessa dokument.

SHFK har ett övergripande ansvar och kan i enskilda fall behöva tillfälligt eller för gott återkalla en domares auktorisation om han/hon inte bedöms ha tillräcklig kapacitet, bryter mot eller finner egna tolkningar av reglerna. Detta gäller också den enskildes möjlighet att få genomgå SHFKs domarutbildning samt bli godkänd i samband med domarutbildning.

Vilande auktorisation

Begreppet ”vilande auktorisation” avser domare, som på grund av ohälsa eller annan orsak bedöms tillfälligtvis inte kunna fullgöra sitt domaruppdrag på ett tillfredsställande sätt. Begreppet ”vilande auktorisation” kan aldrig användas som disciplinär åtgärd.

De domaretiska reglerna

En auktoriserad domare har en framskjuten förtroendepost inom Svenska Kennelklubben. Domarens opartiskhet och objektivitet ska inte kunna ifrågasättas. Skulle det bli uppenbart att domaren brister i dessa för domarvärvet grundläggande egenskaper eller om hans/hennes allmänna moraluppfattning kan anses klandervärd, bör domarens fortsatta auktorisation omedelbart omprövas av SHFK.

- Mot en domarkollega ska en domare alltid uppträda korrekt och respektfullt och får inte tala nedsättande om en kollega, även om domaren är oense med sin kollega om bedömningen.
- En domare ska inte aktivt själv erbjuda sina tjänster till specifika arrangörer.
- Domare som bryter mot dessa regler kan av SHFK
  - a)** Tilldelas skriftlig erinran. **b)** Tilldelas skriftlig varning. **c)** Avstängas mellan 6-24 mån. **d)** Avauktoriseras.

Se även särskilt dokument angående policy och regler för disciplinära åtgärder av organisationens domare på SKKs hemsida, www.skk.se.

Avstängd domare får inte tjänstgöra på officiella eller inofficiella tävlingar. Avstängd domare får inte under avstängningstiden anlitas som examinator eller för andra förtroendeuppdrag som kan anknytas till domarskapet. Dock får avstängd domare delta vid domarkonferenser.

Domare får inte döma hund som han/ hon under de senaste sex månaderna ägt, tränat, vårdat eller fört vid prov, tävling, beskrivning eller utställning. Domare får inte heller bedöma hund som ägs av någon i domarens hushåll.

När en domare för en hund på prov, tävling eller beskrivning, bör han/hon vara ytterst noga med att inte till andra deltagare uttala sig om någon av hundarna i samma tävlan.

Mot en domarkollega ska en domare alltid uppträda korrekt och respektfullt och får inte tala nedsättande om denne, även om domaren är oense med sin kollega om bedömningen.

Domare ska, när denne åtar sig uppdrag inom eller utom SKK-organisationen, samt i samband med uppdragets genomförande, handla och uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK, dess medlemsorganisationer, eller trovärdigheten för den auktorisation SKK har utfärdat för domaren.

Viktigt i SKKs allmänna regler

Det krävs av varje medlem i SKK-organisationen:

1:1 att behandla och vårda hundar och andra djur väl i enlighet med beprövad erfarenhet liksom gällande djurskyddslagstiftning. Detta innebär att någon befogad anmärkning mot djurhållningen inte ska kunna göras av kennelkonsulent auktoriserad av SKK eller av

myndighet. Medlem ska medverka till att SKKs auktoriserade kennelkonsulent kan genomföra besök.

1:2 att handla och uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer och inte uttala sig nedsättande i tal eller skrift om en funktionär med uppdrag inom SKK.

1:3 att följa SKKs stadgar och regelverk samt att fullfölja de förpliktelser/åtaganden som framgår av ingångna SKK-avtal och även i övrigt på bästa sätt uppfylla de förpliktelser/åtaganden som kan följa av hundverksamheten samt att på intet sätt kringgå SKKs regelverk eller beslut.

Se även Bilaga 1: Svårbemästrade situationer